

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van BuSO Maria Assumpta te Opwijk

Hoofdstructuur buso

	Instellingsnummer	27441		
	Instelling	BuSO Maria Assumpta		
directeur		Martine MEYLAERTS		
adres		Heiveld 15 - 1745 OPWIJK		
telefoon		052-35.65.64		
fax		052-35.64.97		
e-mail		Buso.mai@scarlet.be		
website/URL				
	Bestuur van de instelling	970434 - Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk te OPWIJK		
adres		Karenveldstraat 23 - 1745 OPWIJK		
	Scholengemeenschap	112912 - SGKSO AMO (Asse-Merchtem-Opwijk) te OPWIJK		
adres		Karenveldstraat 23 - 1745 OPWIJK		
	CLB	114801 - Vrij CLB Noordwest - Brabant te ASSE		
adres		Spiegelstraat 1 - 1730 ASSE		
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	21/02/2011, 22/02/2011, 23/02/2011, 24/02/2011		
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	24/02/2011		
	Datum bespreking verslag met de instelling	31/03/2011		
	Samenstelling inspectieteam			
	Inspecteur-verslaggever	Cathy Moelants		
	Teamleden	Wim Baude Lou Bontens		

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leerpresetaties in de focus.....	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Opleidingsvorm 3 - Algemene en Sociale Vorming	7
4.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen	9
4.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Winkelhulp	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer.....	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	13
5.4 Welzijn	13
5.5 Curriculum	13
5.6 Begeleiding	13
5.7 Evaluatie	15
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7.3 Wat moet de school verbeteren?	16
8. ADVIES.....	17
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. **SAMENVATTING**

Uit de vaststellingen tijdens de doorlichting blijkt dat de school voor alle onderzochte structuuronderdelen voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De resultaten die de school voorlegt, tonen aan dat de kwaliteit van de geboden opleidingen voldoet aan de verwachtingen van de overheid.

De Algemene en Sociale Vorming is gericht op het nastreven van de einddoelstelling van opleidingsvorm 3 en focust in voldoende mate op autonome participatie in de maatschappij. De decretale ontwikkelingsdoelen werden verwerkt in een doelenmatrix, maar deze is nog niet volledig geïmplementeerd. De doelenselectie is nog onvoldoende afgestemd op leerlingenkenmerken van een individuele leerling of klasgroep. Vooral de samenhang tussen de beginsituatiebepaling, de doelenselectie, de evaluatie en de rapportering kan verbeteren. De afstemming tussen de Algemene en Sociale Vorming en de Beroepsgerichte Vorming is nog voor verbetering vatbaar. Voor de leerlingen met een autismespectrumstoornis werd een aparte werking opgezet met een degelijke neerslag van de handelingsplanning vertrekkende vanuit een duidelijke beginsituatie. De projectwerking is in deze school zeer sterk uitgewerkt en kan beschouwd worden als een voorbeeld van goede praktijk. Dit geldt eveneens voor de aandacht voor leesbevordering in alle fases van de opleiding.

Tijdens de Beroepsgerichte Vorming worden de leerlingen op een degelijke wijze voorbereid op werken in het normale arbeidscircuit. De stageresultaten, de eindevaluaties met een duidelijk overzicht van individueel behaalde competenties en de tewerkstellingsgegevens, tonen dit aan. De uitrusting en infrastructuur van de opleiding Logistiek assistent is van een goed niveau, deze voor Winkelhulp is aan vernieuwing toe. De vakwerkgroepen hanteren een eenduidig en efficiënt evaluatiesysteem en wenden dit doelgericht aan voor een nieuwe beeldvorming. De rapportering geeft echter weinig informatie over de verworven competenties.

Bij het kwaliteitsonderzoek van de processen werd vastgesteld dat de school een goede aanvangsbegeleiding biedt voor nieuwe personeelsleden. Dit blijkt uit de wijze waarop ze deze informeert en ondersteunt en daarbij duidelijke procedures hanteert. Een mentor, een vakcollega en de directeur staan in voor de nodige ondersteuning. Er is een informatiebrochure om nieuwe personeelsleden te informeren maar deze bevat voornamelijk afspraken over de schoolorganisatie. De pedagogisch-didactische aanpak in het buitengewoon onderwijs kan hierin nog meer aandacht krijgen. Personeelsleden worden voldoende ondersteund in het bevorderen van hun deskundigheid. Er is ook voldoende aandacht voor de ontwikkelingen in het onderwijs en in het eigen vakgebied. De interne nascholing voor de begeleiding van jongeren met een autismespectrumstoornis en de deskundigheidsbevordering van de BGV-leraren zijn een voorbeeld van goede praktijk.

Uit het onderzoek naar de begeleiding van de leerlingen blijkt dat de school sterk is in de sociale en emotionele begeleiding van leerlingen en in hun loopbaanbegeleiding. De leerbegeleiding door middel van handelingsplanning is nog voor verbetering vatbaar. Vooral door het ontbreken van een degelijke beginsituatiebepaling gebeurt de doelenselectie bij de Algemene en Sociale Vorming nog niet optimaal. Dankzij een goede en bruikbare evaluatie gebeurt dit in de Beroepsgerichte Vorming doelgerichter en doeltreffender. De individuele leerbegeleiding voldoet meestal wel, maar deze wordt nog onvoldoende opgevolgd en bewaakt. De school heeft uit een effectenmeting zelf de handelingsplanning als werkpunt weerhouden en plant hiervoor een bijsturing. De aanpak van leerlingen met een autismespectrumstoornis en het daarvoor gehanteerde systeem is wel duidelijk handelingsplanmatig en kan hierbij inspiratie bieden.

De schoolleiding voert een goed algemeen beleid. Het kernteam ondersteunt de directeur bij het bewaken van de interne kwaliteit en het uitwerken van de nodige bijstellingen. Vooral de wijze waarop de school haar werking heeft aangepast na de vorige doorlichting

valt hierbij op. De directeur toont een grote betrokkenheid bij de concrete onderwijspraktijk. Er is een duidelijke visie over vele aspecten van de schoolwerking. De school hanteert een beleidsplan met doelen op lange termijn en concrete prioriteiten voor één schooljaar. Ze stuurt het beleidsplan jaarlijks bij op basis van interne schoolevaluatie. Via de vakwerkgroepen en de vertegenwoordiging hiervan in het kernteam kunnen de personeelsleden bijdragen aan de besluitvorming. Leerlingen krijgen inspraak via de recent opgerichte leerlingenraad.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school de einddoelstelling van opleidingsvorm drie in de onderzochte structuuronderdelen in voldoende mate nastreeft en dat de school, dankzij de grote werkijver en inzet van haar personeelsleden, de kwaliteit van haar processen voldoende bewaakt en bijstuurt indien nodig. De inspectie is dan ook van mening dat de school de verbeterpunten uit dit verslag effectief zal aanpakken en sluit de doorlichting af met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leerprestaties in de focus

OPLEIDINGSVORM 3

ASV integraal

Log. ass. in ziekenh. en zorginst. BGV

Winkelhulp BGV

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Loopbaanbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid BuSO-school en andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- groeiende groep jongens omwille van ASS-werking

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leerprestaties volgende vaststellingen op:

4.1 Opleidingsvorm 3 - Algemene en Sociale Vorming

Voldoet

Vaststelling

- De school voldoet aan de inspanningsverplichting om de einddoelstelling van de Algemene en Sociale Vorming (ASV) in opleidingsvorm 3 in voldoende mate na te streven. Het proces van handelingsplanning verloopt niet optimaal omwille van het ontbreken van een duidelijke beginsituatiebepaling die richtinggevend is voor de doelenselectie voor een individuele leerling of een groep leerlingen.
- Sinds vorig jaar wordt op het einde van het schooljaar een evaluatiedocument gehanteerd waarop volgens een vijfpuntenschaal de belangrijkste doelen voor elk thema geëvalueerd worden. De conclusies worden echter niet aangewend om een nieuwe beginsituatie te bepalen voor een individuele leerling of groep leerlingen. De voorbije jaren was er geen duidelijke beginsituatiebepaling maar sinds dit schooljaar is er een aanzet tot een betere beeldvorming. Voor de leerlingen met een autismespectrumstoornis (ASS) is er een aparte werking ontwikkeld. Voor deze leerlingen is wel een degelijke beginsituatie schematisch in kaart gebracht.
- De vakgroep heeft een matrix ontwikkeld waarin alle onderwerpen die aan bod komen in de lessen vervat zitten in een opbouwende leerlijn. In de uitvoering blijkt dat dit instrument echter nog niet ten volle geïmplementeerd is en aangewend wordt door alle leraren in hun concrete klaspraktijk. Bovendien blijkt dat nog steeds een aantal doelen a priori niet geselecteerd worden op schoolniveau. Reeds in het vorige doorlichtingsverslag werd gesteld dat het onderwijsaanbod zo moet samengesteld zijn dat in principe alle ontwikkelingsdoelen kunnen worden aangeboden. De selectie kan wel gebeuren op het niveau van de concrete pedagogische eenheid, van subgroepen of van individuele leerlingen. Daarnaast ontbreekt in deze matrix het vormingsdomein lichamelijke opvoeding waardoor de ontwikkelde leerlijn voor bewegingsopvoeding los staat van de andere vormingsdomeinen.
- De deelgroepswerkplannen van de verschillende pedagogische eenheden zijn niet afgestemd op de specifieke behoeften of kenmerken van de groep of van individuele leerlingen. In de individuele dossiers van de leerlingen zijn wel remediërende maatregelen terug te vinden doch deze zijn voornamelijk gericht naar attitude en gedragcorrigerende vaardigheden. Specifieke remediërende maatregelen gericht op het nastreven van de doelenselectie voor Algemene en Sociale Vorming zijn niet of zelden terug te vinden. De inhoudelijke invulling van de werking van de paramedici wordt eveneens niet voldoende aangewend in de handelingsplanning. De remediëring gebeurt voor de Algemene en Sociale Vorming nog te vaak ad hoc en is niet voldoende gekaderd in een totale handelingsplanmatige aanpak van het multidisciplinaire team. De planningsdocumenten van de leraren zijn wel zeer verzorgd en accuraat uitgewerkt.
- In het observatiejaar heeft de school gekozen voor een vakkenopsplitsing en worden technische taal- en rekenvaardigheden aangeboden. Er is een specifiek thema dat de leerlingen begeleidt bij hun beroepskeuze wat inspeelt op de uitgangspunten van het observatiejaar en dus positief is.

- In de opleidings- en kwalificatiefase werkt de school met Geïntegreerde Algemene en Sociale Vorming (GASV). De uitgewerkte themabundels zijn verzorgd en deskundig samengesteld door de vakgroep en individuele leraren. Ze zijn echter zeer lijk en vrij schools opgevat met invuloefeningen en vraagjes. Hierdoor bestaat het gevaar dat de lessen vrij stereotiep verlopen met slechts een beperkt aantal werkvormen. De uitbreidingsoefeningen zijn niet functioneel uitgewerkt en focussen op louter technische reken- en taalvaardigheden². Er zijn afspraken gemaakt tussen ASV en BGV over het aanbod van de ondersteunende kennis en sleutelvaardigheden voor BGV. Doordat de leerlingen ingedeeld zijn in pedagogische eenheden per leerjaar en niet per opleiding is de specifieke afstemming op de BGV van de opleidingen veeleer algemeen.
- Naast GASV worden nog apart de vakken 'crea', psychomotorische oefeningen (PMO) en 'lichamelijke opvoeding' (LO) ingericht³. De vakken crea en PMO zijn eenzijdig gericht op de ontwikkelingsdoelen (OD) van beeld binnen het vormingsdomein van de Muzische Vorming. Hieraan worden wekelijks samen drie lessen besteed in de opleidingsfase. De verhouding van het aantal uren, met de daaraan gekoppelde OD van muzische vorming (voornamelijk beperkt tot beeld), t.o.v. het totaal aantal uren GASV waaraan al de andere OD gekoppeld zijn, is niet te verantwoorden. De lessen van LO worden niet gekaderd binnen het schooleigen doelenkader maar hanteren wel een consecutieve leerlijn.
- De leerlingen van de opleiding Winkelhulp krijgen lessen Frans (2 uur per week). Deze lessen leggen nog te sterk de nadruk op de geschreven taal en focussen te weinig op het mondeling taalgebruik. De onderwerpen zijn wel afgestemd op specificiteit van de opleiding.
- De leerlingen met ASS zitten in de opleidingsfase in een aparte pedagogische eenheid en krijgen een verwerking die aangepast is aan hun specifieke noden. Deze werking verloopt goed en kan als voorbeeld dienen voor de andere pedagogische eenheden. In de kwalificatiefase zitten de leerlingen met ASS samen met de andere leerlingen en wordt er eveneens een specifieke werking ontwikkeld.
- De projectwerking is in deze school zeer sterk uitgewerkt en kan beschouwd worden als een voorbeeld van goede praktijk. Dit geldt eveneens voor de aandacht voor leesbevordering in alle fases van de opleiding.
- De sociaal-emotionele vorming komt op een degelijke wijze aan bod in de lessen ASV doorheen de schoolloopbaan van de leerlingen. Hiervoor worden enerzijds methodespecifieke programma's aangewend en komt dit anderzijds geïntegreerd aan bod in de lessen en schoolprojecten.
- De infrastructuur en uitrusting van de klaslokalen is degelijk. De mogelijkheid om draagbare computers te gebruiken zorgt ervoor dat ICT geïntegreerd aangeboden wordt binnen de lessen.
- De evaluatie gebeurt aan de hand van een schooleigen evaluatiesysteem. Deze evaluaties worden echter niet over de schooljaren heen aangewend om de leervorderingen in kaart te brengen. Hierdoor mist de school de kans om dit systeem ook aan te wenden om de beginsituatie van de leerlingen duidelijk te definiëren. Hierdoor verloopt de doelenselectie niet in voldoende mate afgestemd op de individuele noden van de leerlingen. De rapportering is sterk puntengericht en de informatie van de lerarenevaluatie wordt niet aangewend op het rapport. De informatie over de attitudewerking is degelijk.

² De decretale ontwikkelingsdoelen spreken duidelijk van '*functionele*' reken- en taalvaardigheden.

³ Eveneens het vak Godsdienst doch dit vak maakt geen onderdeel uit van deze doorlichting.

4.2 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen

Voldoet

Vaststelling

- Alle competenties van het opleidingsprofiel worden in de loop van de opleiding nadrukkelijk nagestreefd. De resultaten van de stages tonen aan dat de opleidingscompetenties door de meeste leerlingen in voldoende mate verworven zijn. De stage-instellingen geven blijk van een grote tevredenheid over de door de school geboden opleiding. Een behoorlijk aantal leerlingen behaalt een getuigschrift. Volgens gegevens van de school is de tewerkstellinggraad van de afgestudeerde leerlingen goed.
- De beginsituatie van de leerlingen is door de leraren redelijk goed gekend, vooral dankzij voldoende formeel en informeel overleg. De vorderingen van de leerlingen worden nauwkeurig geregistreerd, waardoor de leraren steeds over een geactualiseerde beginsituatie beschikken bij aanvang van een nieuwe planningsperiode. De gehanteerde planningsdocumenten zijn duidelijk en verzorgd.
- De doelenselectie gebeurt vanuit een duidelijk opbouwende leerlijn met een goede verdeling van de na te streven competenties en sleutelvaardigheden. De vakkenverdeling is grotendeels logisch en legt de correcte accenten. In het vak interieurzorg wordt echter weinig echt aan interieurzorg gedaan. De activiteiten lijken sterk op deze uit het vak crea en zijn bovendien niet steeds te linken aan een animatieactiviteit. De doelenselectie op individueel vlak gebeurt gepast indien nodig. Leerlingen die nog niet klaar zijn voor de overstap naar een volgende fase krijgen een verlengd traject aangeboden. In beide fases zijn de leerlingen gegroepeerd, maar wordt er duidelijk gedifferentieerd tussen de diverse leerjaren. Er is voldoende aandacht voor de beide contexten (zorginstellingen en ziekenhuizen), zowel in de lessen tijdens opleidings- en kwalificatiefase als bij de keuze van de instellingen voor praktijk op verplaatsing en stage.
- De uren- en vakverdeling gebeurt vanuit de vakwerkgroep en is goed afgestemd op de nagestreefde einddoelstelling. Tijdens de opleiding wordt voortdurend gewerkt aan de hand van zorgplannen. Deze zijn zeer degelijk uitgewerkt. De infrastructuur en uitrusting zijn degelijk en hedendaags. Bij de organisatie van de lessen wordt getracht de reële contexten zo goed mogelijk te benaderen. De praktijk op verplaatsing wordt op een efficiënte wijze georganiseerd. De stages worden goed voorbereid.
- Bij de uitvoering wordt waar nodig de leerstof eerst theoretisch gekaderd, maar men tracht dit terecht te beperken en onmiddellijk te laten volgen door de praktijk. Er worden ook multimediale middelen aangewend bij de instructie van moeilijkere technieken. Er is overleg met de leraren ASV en volgens de leraren is er een goede samenwerking.
- De evaluatie gebeurt duidelijk vanuit de geselecteerde doelstellingen. De gehanteerde evaluatiedocumenten binnen de vakwerkgroep zijn gelijkgericht. De evaluatie van de stages is voldoende onderbouwd. In de loop van de opleiding en bij de stages wordt er veel aandacht besteed aan de zelfreflectie en -evaluatie door de leerlingen. De kwalificatieproef is voldoende representatief voor de geboden opleiding en wordt correct geëvalueerd.
- De rapportering wordt nog onvoldoende geconcretiseerd vanuit de nagestreefde competenties en is daardoor ook weinig informatief.
- Er zijn momenteel vijf leerlingen in de integratiefase. Het opleidingstraject voor deze leerlingen is voldoende maatwerkgericht en voornamelijk opgesteld vanuit de geselecteerde context (1 cursist in kinderdagverblijf, 4 cursisten in rust- en verzorgingsinstelling) met daarnaast ook aandacht voor vastgestelde tekorten of verbeterpunten tijdens de opleiding.

4.3 Opleidingsvorm 3 - Beroepsgerichte Vorming Winkelhulp

Voldoet

Vaststelling

- Alle competenties van het opleidingsprofiel worden in de loop van de opleiding nadrukkelijk nagestreefd. Handelingsplanning wordt hierbij kwaliteitsvol toegepast. De resultaten van de stages tonen aan dat de opleidingscompetenties door de meeste leerlingen in voldoende mate verworven zijn. De stage-instellingen geven blijk van een grote tevredenheid over de aangeboden opleiding. Een behoorlijk aantal leerlingen behaalt een getuigschrift. Volgens gegevens van de school is de tewerkstelling van de leerlingen goed.
- De beginsituatie van de leerlingen is door de leraren goed gekend, vooral dankzij effectief formeel en informeel overleg in de vakwerkgroep. Door nauwkeurig de vorderingen van de leerlingen te registreren beschikt de klassenraad bij de start van een nieuwe planningsperiode over een geactualiseerde beginsituatie.
- De doelenselectie sluit aan bij de beginsituatie van de leerlingengroep of van individuele leerlingen. Ze vertrekt van een duidelijk opbouwende leerlijn met een goede verdeling van de na te streven competenties en sleutelvaardigheden.
- De vakwerkgroep krijgt de verantwoordelijkheid over de uren- en vakverdeling. Deze is over het algemeen goed afgestemd op de nagestreefde doelen en op de deskundigheid en ervaring van de leraren. De vakkenverdeling is logisch en legt de correcte accenten. In de lessen op school, tijdens de praktijk op verplaatsing en tijdens de stage is er duidelijk voldoende aandacht voor de contexten kleinhandelszaken en warenhuizen. De context speciaalzaken komt in beperkte mate aan bod via didactische uitstappen. De vakwerkgroep verantwoordt deze keuze vanuit de mindere tewerkstellingskansen van de leerlingen in dit type van handelszaken.
- De school organiseert slechts het minimum aantal uren BGV gerelateerd aan de opleidingscompetenties. Dit is een gemiste kans om voor de hele zwakke leerlingen een meer gedifferentieerd leertraject uit te werken met kleinere tussenstappen.
- In de opleidingsfase is de horizontale samenhang met de vakken van de aanvullende BGV onduidelijk wegens het ontbreken van een concrete gezamenlijke planning. In de kwalificatiefase komt het beroepsgerichte aspect van het vak 'interieurzorg' niet tot uiting. Momenteel is de invulling van dit vak vooral gericht op het ontwikkelen van een beperkt aantal vrijetijds- en taalvaardigheden, waardoor het eerder kan beschouwd worden als ASV. Hierin duidelijkheid brengen is een aandachtspunt voor het algemeen beleid van de school.
- De vakwerkgroep verzamelde voldoende winkelmateriaal om in twee klaslokalen een winkelruimte te creëren. De uitrusting is echter beperkt en gedemodeerd en volstaat nipt om de noodzakelijke elementaire vaardigheden bij te brengen voor de componenten klantenbediening, ondersteunende winkeltaken, presentatie en winkelvoorraad. Dit wordt grotendeels opgevangen door praktijk op verplaatsing. Voor het inoefenen van de noodzakelijke vaardigheden van de component 'kassawerk' beschikt de opleiding over te weinig materiaal. Hierdoor kunnen de leerlingen op school niet in voldoende mate voorbereid worden op dit takenpakket. Deze aanpak is niet optimaal afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van doelgroep leerlingen (leerlingen met ASS en cognitief zwakkere leerlingen) die voor het aanleren en inoefenen van complexe kassavaardigheden nood hebben aan een gestructureerde en vertrouwde omgeving. Het aanvullen en vernieuwen van de uitrusting is daarom een dringend aandachtspunt.

- Bij de organisatie van de lessen trachten de leraren de winkelcontexten zo goed mogelijk te benaderen ondanks de beperkte uitrusting. De leraren gebruiken actieve werkvormen en differentiëren waar nodig. Ze besteden veel zorg aan de opmaak van syllabi en ander didactisch materiaal om het theoretische luik van de opleiding voor de leerlingen te ontsluiten. Toch zijn nog niet alle cursussen optimaal afgestemd op het doelpubliek, doordat soms het invulwerk primeert op het praktisch werk of doordat noodzakelijk beeldmateriaal ontbreekt. De praktijk op verplaatsing wordt op een efficiënte wijze georganiseerd. De stages worden goed voorbereid en opgevolgd.
- De vakwerkgroep hanteert transparante overgangscriteria wat de gelijkgerichtheid bevordert. De ouders en de leerlingen zijn hierover echter nog niet formeel geïnformeerd. Dit is een gemiste kans om met ouders en leerlingen op een open manier te communiceren over het evaluatiebeleid.
- De evaluatie gebeurt duidelijk vanuit de geselecteerde doelstellingen. De gehanteerde evaluatiedocumenten binnen de vakwerkgroep zijn gelijkgericht. De evaluatie van de stages is voldoende onderbouwd. In de loop van de opleiding en bij de stages wordt er veel aandacht besteed aan de zelfreflectie en -evaluatie door de leerlingen. De kwalificatieproef is voldoende representatief voor de geboden opleiding en wordt correct geëvalueerd.
- De rapportering bevat weinig informatie over de verworven vaardigheden en is vooral gericht op punten. In de korte toelichting wordt amper informatie gegeven over de verworven vaardigheden. Die informatie kunnen ouders mondeling krijgen tijdens de oudercontacten.
- Het opleidingstraject van de ABO-cursisten is opgesteld vanuit vastgestelde tekorten of verbeterpunten tijdens de opleiding en wordt aangevuld vanuit de feedback van de stageplaats of van de cursist zelf.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school hanteert een duidelijke procedure voor de organisatie van de aanvangsbegeleiding. De introductie, opvolging en begeleiding van de nieuwe personeelsleden verloopt doelgericht en vanuit een schooleigen visie. De directeur, de mentor en vakcollega's zijn betrokken bij de aanvangsbegeleiding. De directeur en de mentor hebben zowel een begeleidende als een evaluerende rol.

- De school beschikt over een informatiebrochure voor nieuwe personeelsleden. Deze bevat voornamelijk afspraken over de schoolorganisatie. De pedagogisch-didactische aanpak in het buitengewoon onderwijs in het algemeen en in deze school in het bijzonder, worden hierin nog onvoldoende toegelicht. Nieuwkomers zijn hiervoor aangewezen op collegiale ondersteuning van de vakwerkgroepcollega's. Dit verklaart mogelijk de verschillen in de mate van tevredenheid over de aanvangsbegeleiding.
- In de loop van het eerste trimester reflecteren alle nieuwkomers samen met de directeur en de mentor over de aanvangservaringen. Op deze manier probeert de school zicht te krijgen op de effecten van de aanvangsbegeleiding. Door de begeleidende en evaluerende rol van de directeur en de mentor is het voor nieuwe personeelsleden niet evident om moeilijke situaties bespreekbaar te stellen. Een gescheiden taak- en rolverdeling zou dit knelpunt kunnen bijsturen.
- De school formuleerde twee werkpunten om de aanvangsbegeleiding in de toekomst verder te verbeteren. Door het toekennen van een BPT-uur voor het verzorgen van de aanvangsbegeleiding wil ze de taakbelasting van de mentor in evenwicht houden. Daarnaast heeft ze de intentie om meer werk te maken van de aanvangsbegeleiding van nieuwkomers die in de loop van een schooljaar aan de slag gaan.

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het nascholingsplan wordt gestuurd door de prioriteiten uit het beleidsplan en door ervaren noden van het personeel. Er is een vastgelegde procedure voor het volgen van nascholing en voor het multipliceren van de opgedane inzichten en vaardigheden.
- De personeelsleden krijgen voldoende informatie over diverse nascholingsinitiatieven. De school neemt gepaste maatregelen om nascholing voor het personeel mogelijk te maken. Indien nodig krijgen personeelsleden tijdens de functioneringsgesprekken aansporingen om nascholing te volgen.
- De interne nascholing voor de begeleiding van jongeren met ASS is een voorbeeld van goede praktijk.
- Ook de deskundigheidsbevordering van de BGV-leraren is een voorbeeld van goede praktijk. De leraren nemen deel aan schooloverschrijdende vakwerkgroepen van de pedagogische begeleidingsdiensten. Daarnaast volgen ze tijdens de vakantie relevante bedrijfsstages om de aansluiting met het toekomstig werkveld van de leerlingen te verbeteren. De vroeger opgedane vakexpertise is een bijkomende troef die leraren meebrengen bij hun aanwerving. Het delen van deze expertise komt de kwaliteit van het onderwijsaanbod ten goede.
- De school inventariseert per leraar de gevolgde nascholing en evalueert de effecten op een informele manier.
- Op korte termijn wil de school haar deskundigheid over handelingsplanning vergroten. Ze wil het digitaal schoolplatform benutten om de handelingsplanning te optimaliseren. Uit observaties en gesprekken blijkt dat voor verschillende personeelsleden gerichte vorming, gefocust op de eigenheid van het buitengewoon onderwijs met aandacht voor actieve werkvormen en didactische aanpak, een duidelijke meerwaarde zou betekenen.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- In het schoolwerkplan is er een beknopte visie op handelingsplanning terug te vinden doch de implementatie ervan is nog niet optimaal.
- De beginsituatiebepaling is niet duidelijk in de algemene map van de handelingsplannen. Er is een degelijk instrument ontwikkeld voor de lessen BGV waarbij de leervorderingen opgevolgd en aangewend worden voor het bepalen van een nieuwe beginsituatie voor elke individuele leerling. In de lessen (G)ASV worden de evaluaties hiervoor nog niet aangewend. Voor de leerlingen met ASS is er echter een zeer degelijke beeldvorming. In het schoolwerkplan zijn geen duidelijke richtlijnen te vinden over de beginsituatiebepaling en de actualisatie ervan elk nieuw schooljaar.
- De doelenselectie blijkt voor BGV afgestemd op de beginsituatie van de leerlingen. Dit is niet het geval voor de lessen (G)ASV. De leraren(G)ASV volgen in min of meerdere mate de matrix en de daaraan gekoppelde doelen per leerjaar. De doelenselectie is echter niet afgestemd op leerlingenkenmerken van een individuele leerling of klasgroep.
- De leerlingenbesprekingen op de klassenraden zijn voornamelijk gericht op algemene attitude en werkhouding en blijven nog te veel beperkt tot louter vaststellingen. Bij de bespreking van de leerinhouden wordt een algemene beoordeling geformuleerd (goed, onvoldoende) maar zijn er weinig of geen sporen van individuele remediëring terug te vinden in de verslagen. Elke leraar werkt een eventuele remediëring zelf uit waardoor die niet voldoende gekaderd is in een totale handelingsplanmatige aanpak van het multidisciplinaire team. De cel leerlingenbegeleiding ondersteunt de klassenraad voor die problemen die meer opvolging en nazorg vragen.
- De paramedici worden ingezet in overleg met de klassenraad. Een meer geïntegreerde werking van de paramedici rekening houdende met hun deskundigheid zou een meer gerichte remediëring van de leerlingen bevorderen. Voor de invulling van de uren bijscholing-begeleiding zijn duidelijke afspraken.
- De diagnostische waarde van de evaluatie is vrij beperkt voor ASV omdat ze niet wordt aangewend om een nieuwe beginsituatie op te stellen. Voor BGV gebeurt de evaluatie op een degelijke wijze.
- De school heeft reeds een effectenmeting uitgevoerd en vastgesteld dat de handelingsplanning voor verbetering vatbaar is. Er is onlangs gestart met een digitaal platform en in de toekomst wil de school door gerichte deskundigheidsbevordering de handelingsplanning optimaliseren en digitaal verder ontwikkelen.

5.6.3 *Loopbaanbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Er is een goede doelgerichtheid voor de loopbaanbegeleiding van de leerlingen. Er zijn duidelijke overgangscriteria uitgewerkt doch de communicatie hierover is binnen elke opleiding niet even duidelijk. In het observatiejaar krijgen de leerlingen een degelijke keuzebegeleiding. Binnen de opleiding Grootkeukenmedewerker hanteert de school de opportuniteit van gedifferentieerde sanctionering. De mogelijkheid van verlengde leertrajecten wordt eveneens benut. De eindadviezen van de klassenraden zijn duidelijk gemotiveerd.
- De school onderhoudt goede contacten met de stagebedrijven en werkgevers en besteedt aandacht aan duidelijk overleg bij extramurale BGV. De ABO-coördinator houdt zicht op het vervolgtraject van de leerlingen. Wanneer ABO-cursisten niet tewerkgesteld worden in hun stagebedrijf dan tracht de school in een andere tewerkstelling te voorzien (nazorg). De mogelijkheid om vakantiewerk uit te oefenen in hun stagebedrijf wordt eveneens gestimuleerd en opgevolgd.
- De doeltreffendheid van de gevolgde opleiding wordt bewaakt door intensieve contacten met werkgevers van bedrijven waar leerlingen tewerkgesteld zijn. Er wordt nagegaan of leerlingen nog aan het werk zijn en gepeild naar de mogelijke reden van ontslag. Deze gegevens kunnen verzameld en aangewend worden om de schoolwerking te optimaliseren.
- De voorbije jaren heeft de school instrumenten ontwikkeld binnen de Beroepsgerichte Vorming om de verworven beroepscompetenties van elke leerling goed in kaart te brengen. Dit geeft zowel leerlingen als stagebedrijven of toekomstige werkgevers een duidelijk beeld van de mogelijkheden of beperkingen van de leerlingen.

5.6.4 *Sociale en emotionele begeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft een duidelijke visie ontwikkeld voor de aanpak van de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Er is een cel leerlingenbegeleiding die de klassenraad ondersteunt bij complexe problemen waarbij specifieke aanpak en verdere opvolging noodzakelijk is. De consulente van het CLB maakt eveneens deel uit van deze cel waardoor de multidisciplinaire aanpak kan verbreed worden met externe deskundigen. De informatiedoorstroming gebeurt via het digitaal platform. Vanaf dit schooljaar wordt er beter op toegezien dat de informatie van de cel leerlingenbegeleiding doorstroomt naar de leraren in functie van verdere opvolging.
- De cel leerlingenbegeleiding werkt zowel preventief als curatief. Er zijn duidelijk ontwikkelde procedures voor incidenten en onvoorziene problemen. Daarnaast is er onder de begeleiding van de interne begeleider ASS frequente nascholing en informatie over de ASS-problematiek. Er is eveneens voor de leerlingen met ASS een apart stagedraaiboek uitgewerkt. Alle leerlingen met ASS hebben een persoonlijke mentor waarmee ze wekelijks een gesprek hebben.

- Binnen de lessen (G)ASV is een duidelijke leerlijn terug te vinden voor sociale en emotionele vorming. Tijdens de doorlichting kon vastgesteld worden dat alle personeelsleden veel aandacht besteden aan het welbevinden en sociaal en emotioneel begeleiden van de leerlingen.
- De voortdurende zorg om in voldoende mate te kunnen anticiperen op het emotioneel welbevinden van de leerlingen toont aan dat de school de voorbije jaren veel aandacht heeft besteed aan de verdere ontwikkeling van de sociale en emotionele begeleiding.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het beleid van de school wordt gedragen door de directeur en een kernteam waarin de coördinatoren van elke opleiding zitten. De directeur is heel betrokken bij het dagelijkse schoolgebeuren en volgt de leraren van nabij op. Er is een sterke wil aanwezig om de school te profileren als een zorgzame en kwaliteitsvolle school. Vooral sinds de vorige doorlichting werd hierin veel energie gestoken door het volledige team.
- De school beschikt over een globale en duidelijke visie op de totaliteit van haar werking. Het schoolwerkplan is zeer volledig en bevat eveneens visies op alle deelaspecten van de werking. De visie op handelingsplanning zal verder geoptimaliseerd worden bij het in gebruik nemen van een digitaal platform. Men wil zich hierbij baseren op het systeem dat nu reeds voor leerlingen met ASS gehanteerd wordt.
- De directeur neemt de verantwoordelijkheid voor de belangrijkste eindbeslissingen, maar laat zich hierbij adviseren door het kernteam. De school beschikt over alle reglementaire inspraakorganen. Bij het opstellen van de budgetten wordt zo veel als mogelijk rekening gehouden met de verlanglijstjes die het personeel heeft ingediend. Tijdens algemene vergaderingen worden de personeelsleden op de hoogte gehouden van de financiële toestand van de school. Via de recent heropgerichte leerlingenraad tracht men de leerlingen inspraak te geven bij relevante aspecten van de schoolwerking.
- Op het vlak van interne kwaliteitszorg heeft de school nog maar enkele initiatieven genomen. De school werkt nog niet systematisch, integraal, en cyclisch aan gegevensverzameling, gegevensanalyse en kwaliteitsbijsturing. De bevindingen uit de vorige doorlichting werden wel aangewend om tot een grote kwaliteitsverbetering te komen. Er werd ook een studie uitgevoerd naar welbevinden op het werk, waaruit bleek dat het personeel een grote tevredenheid had geuit. Recent werd er een enquête gehouden bij de ouders. Deze moet nog geanalyseerd worden en besproken op het kernteam.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De planningsdocumenten in Winkelhulp en Logistiek Assistent.
- De organisatie van de stage en van praktijk op verplaatsing in Winkelhulp en Logistiek Assistent.
- De projectwerking.
- De specifieke begeleiding van de leerlingen met ASS.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het delen van de eerder en nieuw opgedane vakexpertise in de BGV-vakwerkgroepen.
- De interne nascholing voor de begeleiding van jongeren met ASS.
- De loopbaanbegeleiding.
- De sociale en emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De kwaliteitsbijsturing na de vorige doorlichting.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De uitrusting in Winkelhulp.
- De invulling van de aanvullende BGV in Winkelhulp en Logistiek Assistent.
- De actualisatie en implementatie van de ontwikkelde doelenmatrix voor (G)ASV.
- De doelselectie voor (G)ASV uitgevoerd op het niveau van de concrete pedagogische eenheid, subgroep of individuele leerling en niet a priori op schoolniveau.
- De doorstroming van de informatie van de evaluatie van (G)ASV naar de handelingsplanning.
- De informatieve waarde van het rapport.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afbakening van de begeleidende rol van mentor voor de aanvangsbegeleiding.
- De handelingsplanmatige aanpak aangestuurd en opgevolgd vanuit de multidisciplinaire werking.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Cathy Moelants

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: